

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till
landskapslag angående ändring av 1 och 2
§§ landskapslagen om vissa räntestödslån
som beviljas av kreditinrättning.

Syftet med framställningen är att genom räntestödslån öka finansieringsmöjligheterna för olika ändamål för vilka behovet bedömts vara särskilt stort. Räntestödslån föreslås kunna beviljas dels för byggande av slambehandlings- och komposteringsanläggningar, dels för industrins luftvårdsinvesteringar samt för anläggande och istandsättning av allmänna avfallsbehandlingsplatser, dels för nyanskaffningar och grundreparationer av pråm- och annan sjötransportmateriel som är lämplig för insjö- och kusttrafik och dels för industrins energibesparingsinvesteringar. Den föreslagna ändringen motsvaras i riket av två ändringar (FFS 824/78 och 173/79) och ett förslag till ändring (prop.nr 80/1979 rd.) av lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (FFS 1015/77).

Mariehams stad har givits tillfälle att avge yttrande i ärendet.

Beträffande lagstiftningsbehörigheten kan såvitt gäller det stöd som enligt lagförslaget skulle tillkomma rederinäringen konstateras att näringsrätten enligt 13 § 1 mom. 9 punkten självstyrelselagen faller inom landstingets lagstiftningsbehörighet, med undantag av näringsrätt som avses i 11 § 2 mom. I 11 § 2 mom. 8 punkten självstyrelselagen stadgas att lagstiftningsbehörigheten beträffande privat sjörätt tillkommer rikets lagstiftande organ, men till den privata sjörätten hör inte rederinäringen som rörelse. Eftersom rederinäringen inte nämns bland de näringsgrenar beträffande vilka riket enligt 11 § 2 mom. självstyrelselagen äger uteslutande lagstiftningsrätt måste det anses ankomma på landstinget att lagstifta härom. Inom landstingets behörighet faller följaktligen att lagstifta rörande olika former av stöd till sagda näring.

Detaljmotivering.

1 §. Antalet kreditinrättningar som skulle kunna bevilja räntestödslån föreslås utökat för att tillgången på medel för räntestödslån på så sätt bättre skall tryggas.

2 §. 2 punkten På grund av den ökade mängden avloppsvattenslam från reningsverken har behovet av räntestödslån för byggande av slambehandlings- och komposteringsanläggningar länge varit stort.

Avloppsvattenslammet kan torkas maskinellt till slam med en torrsubstanshalt på 15-20 %, varvid det kan transporteras från reningsverket på fordon med öppet flak. Från små reningsverk avlägsnas det otorkade slammet, vilket för närvarande har en torrsubstanshalt som är betydligt under 10 %, genom pumpning och transporteras i behållare främst till avstjälningsplatser för slutgiltig förvaring. Eftersom slammet är lämpligt som gödslings- och jordförbättringsmedel och därför kan användas för t.ex. odling av spannmål och anläggning av grönområden är det av nationalekonomiskt intresse att det tas tillvara på ett mer ändamålsenligt sätt än för närvarande. En förutsättning för ökat utnyttjande av slammet är dock att torkningen och den vidare behandlingen av slammet förbättras och effektiveras, vilket medför ökade kostnader för reningsverkan. Därför föreslår landskapsstyrelsen i en separat framställning till landstinget (1979-80 Lt - Ls framst.nr 62) med förslag till landskapslag angående ändring av 3 och 4 §§ landskapslagen om understöd för vattenvård (24/74) att understöd skall kunna beviljas för byggande av slambehandlings- och komposteringsanläggningar.

Till följd av den föreslagna ändringen av 2 punkten förevarande paragraf skulle för ovan nämnda ändamål kunna beviljas räntestödslån. Om för byggande av slambehandlings- och komposteringsanläggningar beviljas både vattenvårdsunderstöd och räntestödslån, får det sammanlagda beloppet av understödet och lånet enligt 5 § landskapslagen om understöd för vattenvård uppgå till högst 60 % av byggnadskostnaderna.

5 punkten. Vid fördelningen av kostnaderna för miljövården har man också i landskapet omfattat såväl upphovsprincipen som principen om fullständig kostnadstäckning. Detta innebär att den som utövar verksamhet som kan förorsaka miljöförstörelse skall stå för alla de kostnader som miljöförstörelsen vållar. Avvikelser från dessa principer kan ske när avvikelserna motiveras bl.a. av ett säkerställande av industrins konkurrensförmåga, regional- och sysselsättningspolitiska synpunkter eller ett påskyndande av genomförandet av miljövårdsåtgärder. Så har förfarits vid investeringar i vattenvård och föreslås ske beträffande i 5 punkten förevarande paragraf nämnda investeringar i luftvård samt anläggande och iståndsättning av allmänna avfallsbehandlingsplatser.

Den landskapslag om avfallshantering som är under utarbetande kommer att skapa stort behov av ett ändamålsenligt finansieringsystem för att landskapet skall kunna börja stödja anläggandet och iståndsättandet av allmänna avfallsbehandlingsplatser. Vidare

föreslås, för att råda bot på de olägenheter som länge funnits inom luftvårdssektorn, att landskapsstöd skall kunna beviljas för att främja industrins investeringar i luftvård. Således föreslås att en ny 5 punkt fogas till förevarande paragraf, enligt vilken räntestödslån skulle kunna beviljas för industrins luftvårdsinvesteringar samt för anläggande och istandsättning av allmänna avfallsbehandlingsplatser.

6 punkten. Det åländska småtonnaget har under senare år minskat kraftigt samtidigt som dess genomsnittsalder ökat. För anskaffningar och utförande av grundreparationer av pråm- och annan materiel krävs finansieringsstöd. En i riket verksam pråmbeståndskommission har gjort en utredning över det sjötransportmateriel som behövs för trafiken på inre farvatten, därtill sammanlänkade kustfarvatten och speciellt Saima kanal. Ålands Redarförening har i ett utlåtande över kommissionens betänkande i frågan understrukt nödvändigheten av att ett pråmtransportsystem tas i bruk och att pråmmaterielen i viss utsträckning standardiseras samt att rederierna ges möjlighet att anskaffa de motorpråmar och insjö- och kustmotorfartyg som behövs för nämnda trafik.

På grund av det sistsagda föreslås att till 2 § fogas en ny 6 punkt, enligt vilken räntestödslån skulle kunna beviljas för nyanskaffningar och grundreparationer av pråm- och annan sjötransportmateriel som är lämplig för insjö- och kusttrafik.

7 punkten. Landskapsstyrelsen föreslår i en ny 7 punkt att räntestödslån skulle kunna beviljas för industrins energibesparingsinvesteringar. För att kunna öka användningen av inhemsk energi och effektivera energibesparingen krävs att industrin, som står för en betydande del av den totala energiförbrukningen, får ökade finansieringsmöjligheter. De föreslagna räntestödslånen skulle ge industrin möjlighet att vidta energibesparingsinvesteringar och öka företagets intresse för att utreda och utnyttja möjligheterna till energibesparingar.

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av 1 och 2 §§ landskapslagen om vissa räntestödslån som beviljas av kreditinrättning.

I enlighet med landstingets beslut

ändras 1 § 2 mom. och 2 § 2 punkten landskapslagen den 11 juli 1978 om vissa räntestödslån som beviljas av kreditinrättning (39/78) samt

fogas till 2 § nya 5, 6 och 7 punkter som följer;

1 §.

- - - - -
Lån beviljas av affärsbank, andelsbank, arbetspensionsanstalt, försäkringsbolag, hypoteksbank, Postbanken och sparbank, vilka i denna lag benämns kreditinrättningar.
- - - - -

2 §.

Räntestödslån kan beviljas:

- - - - -
2) för byggande av vattenförsörjnings- och avloppsanläggningar samt slambehandlings- och komposteringsanläggningar och för genomförande av industrins vattenvårdsåtgärder;
- - - - -

5) för industrins luftvårdsinvesteringar samt för anläggande och istandsättning av allmänna avfallsbehandlingsplatser;

6) för nyanskaffning och grundreparation av pråm- och annan sjötransportmateriel som är lämplig för insjö- och kusttrafik; samt

7) för industrins energibesparingsinvesteringar.

Mariehamn den 31 oktober 1979

L a n t r å d

Folke Woivalin

Extra lagberedningssekreterare

Elisabeth Nauclér.